ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

O R D I N
privind aprobarea programelor de examen pentru disciplinele/modulele de pregătire corespunzătoare probelor examenului național de bacalaureat — 2030*)

Având în vedere:

— art. 102 alin. (7) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare;

— Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 4.138/2026 privind aprobarea probelor și disciplinelor examenului național de bacalaureat — 2030;

— prevederile art. 5 lit. j) din Hotărârea Guvernului nr. 251/2025 privind organizarea și funcționarea Centrului Național pentru Curriculum și Evaluare;

— Referatul de aprobare nr. 2.005 din 24.08.2026,

în temeiul art. 13 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 731/2024 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației și Cercetării, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației și cercetării emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Centralizatorul programelor de examen pentru disciplinele/modulele de pregătire corespunzătoare probelor examenului național de bacalaureat — 2030, prevăzut în anexa nr. 1.

Art. 2. — Se aprobă programele de examen pentru disciplinele/modulele de pregătire corespunzătoare probelor examenului național de bacalaureat — 2030, prevăzute în anexele nr. 2-18.

Art. 3. — Programele de examen prevăzute în anexele nr. 2-18 se aplică începând cu sesiunile examenului de bacalaureat 2030.

Art. 4. — Anexele nr. 1-18 fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 5. — Direcția generală echitate și performanță în învățământul preuniversitar, Direcția generală minorități și desegregare, Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare, Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic, inspectoratele școlare și unitățile de învățământ duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 6. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației și cercetării,
Mihai Dimian

București, 25 august 2026.
Nr. 5.077.

*) Ordinul nr. 5.077/2026 a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 737 din 2 septembrie 2026 și este reprodus și în acest număr bis.

Anexa nr. 1

CENTRALIZATORUL PROGRAMELOR DE EXAMEN PENTRU DISCIPLINELE/MODULELE DE PREGĂTIRE CORESPUNZĂTOARE PROBELOR EXAMENULUI NAȚIONAL DE BACALAUREAT – 2030

Numărul anexei la ordin	Tip programă/programe de examen
2.	Programe de examen pentru disciplina *Limba și literatura română*, examenul național de bacalaureat – 2030, învățământ liceal
3.	Programe de examen pentru disciplina *Limba și literatura maternă* (maghiară, germană, cehă, italiană, neogreacă, rromani, rusă, sârbă, slovacă, ucraineană, polonă, bulgară, croată), examenul național de bacalaureat – 2030, învățământ liceal
4.	Programe de examen pentru disciplina *Matematică*, examenul național de bacalaureat – 2030, învățământ liceal
5.	Programe de examen pentru disciplina *Fizică*, examenul național de bacalaureat – 2030, învățământ liceal
6.	Programe de examen pentru disciplina *Chimie*, examenul național de bacalaureat – 2030, învățământ liceal
7.	Programe de examen pentru disciplina *Biologie*, examenul național de bacalaureat – 2030, învățământ liceal
8.	Programe de examen pentru disciplina *Istorie*, examenul național de bacalaureat – 2030, învățământ liceal
9.	Programe de examen pentru disciplina *Geografie*, examenul național de bacalaureat – 2030, învățământ liceal
10.	Programe de examen pentru disciplinele *socio-umane:* Logică, Psihologie, Sociologie, Filosofie, Economie și educație antreprenorială; examenul național de bacalaureat – 2030, învățământ liceal
11.	Programe de examen pentru disciplina *Religie* (cultele: Adventist de Ziua a Șaptea, Baptist, Creștin după Evanghelie, Evanghelic C.A., Greco-Catolic, Musulman, Ortodox, Ortodox de rit vechi (ruși lipoveni), Ortodox ucrainean, Penticostal, Reformat și Cultul Evanghelic-Lutheran, Romano-Catolic de limbă maghiară, Romano-Catolic de limbă română, Unitarian), examenul național de bacalaureat – 2030, învățământ liceal
12.	Programe de examen pentru disciplina *Tehnologia informației și a comunicațiilor,* competențe digitale, examenul național de bacalaureat – 2030, învățământ liceal
13.	Programe de examen pentru disciplina *Informatică*, filiera teoretică, profilul real; filiera vocațională, profil militar, examenul național de bacalaureat – 2030, învățământ liceal
14.	Programe de examen pentru *modulele de pregătire*, filiera tehnologică, toate profilurile, examenul național de bacalaureat – 2030, învățământ liceal
15.	Programe de examen pentru *disciplinele din curriculumul de specialitate* (CS), filiera vocațională, profilul artistic, examenul național de bacalaureat – 2030, învățământ liceal
16.	Programe de examen pentru *disciplinele din curriculumul de specialitate* (CS), filiera vocațională, profilul pedagogic, examenul național de bacalaureat – 2030, învățământ liceal
17.	Programe de examen pentru *disciplinele din curriculumul de specialitate* (CS), filiera vocațională, profilul sportiv, examenul național de bacalaureat – 2030, învățământ liceal
18.	Programe de examen pentru *disciplinele din curriculumul de specialitate* (CS), filiera vocațională, profilul teologic, cultele Adventist de Ziua a Șaptea, Baptist, Greco-Catolic, Musulman, Ortodox, Penticostal, Reformat, Romano-Catolic de limbă maghiară, Romano-Catolic de limbă română, Unitarian, examenul național de bacalaureat – 2030, învățământ liceal

Anexa nr. 9

Programe de examen
pentru disciplina

Geografie

Examenul național de bacalaureat - 2030
Învățământ liceal

– 2026 –

TABEL CENTRALIZATOR AL PROGRAMELOR DE EXAMEN

Nr. crt.	Cod programă de examen (BAC)	Proba	Raportare (TC / TC+CS / CS)	Filiera	Profilul	Specializarea/Domeniul/ Calificările profesionale
1.	GEO_P1	E – a doua probă	TC+CS CS: clasele IX–XII	Teoretică	Umanist	Specializarea Ştiinţe sociale
2.	GEO_P2	E – a doua probă	TC+CS CS: clasele IX–X	Teoretică	Umanist	Specializarea filologie
3.	GEO_P3	E – a doua probă	TC	Vocaţională	Artistic	Specializarea muzică, toate secţiile şi subsecţiile Specializarea conservare-restaurare bunuri culturale Specializarea arte vizuale Specializarea coregrafie, toate secţiile Specializarea arta actorului
		F	TC	Teoretică Tehnologică Vocaţională	**Real** **Toate** profilurile filierei tehnologice; **Toate** profilurile filierei vocaţionale;	**Teoretică/Real:** Matematică-informatică; Ştiinţe ale naturii **Tehnologică:** toate domeniile şi toate calificările profesionale. **Vocaţională:** toate specializările, cu respectarea complementarităţii faţă de disciplinele alese la proba E

Anexa 9.1. Programa de examen pentru disciplina *Geografie* – GEO_P1 (TC+CS)

Nr. crt.	Cod programă de examen (BAC)	Proba	Raportare (TC / TC+CS / CS)	Filiera	Profilul	Specializarea/Domeniul/ Calificările profesionale
1.	GEO_P1	E – a doua probă	TC+CS CS: clasele IX–XII	Teoretică	Umanist	Specializarea Științe sociale

GEO_P1 (TC+CS)

- ***Proba E – a doua probă (probă scrisă, specifică profilului/specializării)***
- ***Filiera teoretică, Profilul Umanist, Specializarea Științe sociale***

PREAMBUL

Programa de examen pentru disciplina *Geografie* fundamentează elaborarea variantelor de subiecte și a baremelor de evaluare și de notare pentru **proba E – a doua probă** din cadrul examenului național de bacalaureat 2030. Prezenta programă precizează **competențele de evaluat**, **domeniile de conținut** și **conținuturile** vizate de evaluarea specifică acestui examen.

Programa de examen derivă din **programele școlare în vigoare pentru învățământul liceal**, aprobate prin **Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 6930/2025**. Evaluarea vizează competențele specifice care contribuie la formarea/dezvoltarea competențelor generale pe parcursul întregului ciclu liceal, prin raportare la profilul de formare al absolventului.

Obiectivul evaluării prin proba de examen la această disciplină este de a constata măsura în care candidatul demonstrează capacitatea de analiză, explicare, argumentare a elementelor, proceselor și fenomenelor geografice, în situații de complexitate corespunzătoare raportării la TC+CS și tipului de probă.

Prin susținerea probei de examen la disciplina *Geografie*, candidatul este pus în situația de a face dovada următoarelor **competențe generale (CG)**, dobândite pe parcursul învățământului liceal (clasele a IX-a – a XII-a):

CG1	Analizarea realității geografice utilizând terminologia specifică, concepte, mijloace, limbaje și abordări variate în scopul dezvoltării gândirii sistemice și comunicării științifice
CG2	Utilizarea integrată a informațiilor, metodelor și instrumentelor geografice, pentru explicarea complexității mediului
CG3	Explicarea unor fenomene ale realității cotidiene din perspectiva diversității și dinamicii spațiului geografic
CG4	Realizarea de conexiuni spațio-temporale atât între fenomenele geografice, cât și cu alte domenii de cunoaștere, în scopul explicării problemelor lumii contemporane și susținerii dezvoltării durabile
CG5	Elaborarea unor demersuri investigative privind relațiile dintre societate și mediul înconjurător, din perspectiva sustenabilității și a protecției acestuia

Prin variantele de subiecte elaborate pentru examenul național de bacalaureat se evaluează competențele și conținuturile din prezenta programă, iar baremele de evaluare și de notare prevăd acordarea punctajelor pentru **orice modalitate corectă de rezolvare** a cerințelor.

COMPETENȚE DE EVALUAT

Fiecărei competențe generale îi sunt asociate **competențele specifice (CS)** care pot fi evaluate prin examen, selectate din programele școlare în vigoare și prezentate cumulativ pentru ciclul liceal:

CG1 - Analizarea realității geografice utilizând terminologia specifică, concepte, mijloace, limbaje și abordări variate în scopul dezvoltării gândirii sistemice și comunicării științifice

Cod CS	Competențe specifice de evaluat
IX.CS1.1	Prezentarea realității geografice, utilizând terminologia specifică în scopul dezvoltării capacității de comunicare geografică
IX.CS1.2	Descrierea relațiilor dintre elemente geografice valorificând concepte și limbaje specifice în scopul identificării specificului realității geografice
IX.CS1.3	Explicarea unor fenomene geografice prin utilizarea terminologiei specifice în scopul dezvoltării abilităților de analiză geografică
X.CS1.1	Descrierea realității geografice, utilizând mijloace și abordări variate, în scopul înțelegerii relațiilor de interdependență între componentele analizate
X.CS1.2	Explicarea realității geografice utilizând terminologia specifică și valorificând achiziții dobândite din medii de învățare diferite, în scopul dezvoltării unui raționament geografic
X.CS1.3	Analizarea relațiilor de interdependență dintre elemente geografice utilizând concepte și mijloace specifice, în scopul dezvoltării abilităților de interpretare și sinteză
XI.CS1.1	Analizarea comparativă a realității geografice, pe baza unui algoritm dat, utilizând concepte, mijloace și limbaje variate, în scopul înțelegerii diversității din realitatea geografică
XII.CS1.1	Interpretarea realității geografice utilizând concepte specifice și elemente STEM, în scopul dezvoltării gândirii sistemice
XII.CS1.3	Argumentarea unui demers explicativ cu referire la realitatea geografică, prin corelare cu alte științe, în scopul dezvoltării abilităților de evaluare și comunicare științifică

CG2 - Utilizarea integrată a informațiilor, metodelor și instrumentelor geografice, pentru explicarea complexității mediului

Cod CS	Competențe specifice de evaluat
IX.CS2.1	Selectarea informațiilor relevante despre elementele și procesele majore din cadrul geosferelor utilizând surse diferite, pentru a conștientiza dinamica mediul geografic
IX.CS2.2	Utilizarea informațiilor geografice obținute din surse variate pentru înțelegerea problemelor din realitatea cotidiană
IX.CS2.3	Explicarea proceselor naturale pe baza informațiilor obținute din surse variate pentru a stabili relații de cauzalitate în mediul geografic
X.CS2.1	Identificarea informațiilor relevante pentru înțelegerea distribuției spațiale a populației, a așezărilor umane și a activităților economice
X.CS2.2	Interpretarea informațiilor geografice obținute din surse variate pentru analizarea critică a evoluției proceselor și fenomenelor specifice geografiei umane
X.CS2.3	Utilizarea informațiilor statistice obținute din surse variate pentru a identifica relații de cauzalitate între componentele naturale și antropice
XI.CS2.1	Identificarea informațiilor și elementelor geografice pe suporturi cartografice și grafice pentru a facilita analizarea spațiului românesc

Cod CS	Competențe specifice de evaluat
XI.CS2.2	Utilizarea informațiilor din surse variate pentru studierea teritoriului național cu scopul de a fundamenta atitudini responsabile
XI.CS2.3	Analizarea informațiilor din surse variate pentru stabilirea relațiilor de cauzalitate, cu scopul de a dezvolta capacitatea de argumentare
XI.CS2.4	Alegerea unor metode și instrumente pentru realizarea de investigații simple asupra unor probleme actuale ale spațiului geografic românesc
XII.CS2.1	Identificarea informațiilor și elementelor geografice pe suporturi cartografice/grafice pentru a facilita analiza spațiului european
XII.CS2.2	Aplicarea unor metode și instrumente pentru valorificarea informațiilor cu scopul de a analiza relațiile spațio-temporale europene

CG3 - Explicarea unor fenomene ale realității cotidiene din perspectiva diversității și dinamicii spațiului geografic

Cod CS	Competențe specifice de evaluat
IX.CS3.1	Identificarea unor fenomene naturale, utilizând metode și instrumente specifice geografiei, având ca scop înțelegerea diversității spațiului geografic
IX.CS3.2	Localizarea unor fenomene naturale actuale, având ca scop studierea impactului acestora asupra spațiului geografic local/regional/global
IX.CS3.3	Explicarea unor fenomene geografice din perspectiva diversității și dinamicii spațiului geografic, pentru a evidenția particularitățile teritoriale
IX.CS3.4	Analizarea interacțiunii fenomenelor naturale asupra spațiului geografic, pentru studierea impactului asupra mediului
X.CS3.1	Prezentarea unor fenomene naturale sau antropice, utilizând metode și instrumente specifice geografiei, cu scopul înțelegerii dinamicii spațiului geografic
X.CS3.2	Caracterizarea unor fenomene naturale sau antropice, pentru evidențierea relațiilor geografice contemporane
X.CS3.3	Clasificarea fenomenelor geografice, după criterii date, pentru a evidenția specificul spațiilor geografice
X.CS3.4	Corelarea aspectelor naturale și socio-economice, în scopul explicării modului de organizare și funcționare a spațiului geografic în contexte diferite
XI.CS3.1	Clasificarea unor fenomene naturale sau antropice, pe baza unui algoritm, în scopul înțelegerii conexiunilor dintre acestea.
XI.CS3.2	Explicarea rolului elementelor cadrului natural în configurarea spațiului geografic, cu scopul evidențierii complexității mediului
XI.CS3.3	Ilustrarea unor sisteme spațio-temporale, pentru a evidenția diversitatea spațiilor geografice
XI.CS3.4	Analizarea fenomenelor geografice contemporane din perspectiva interdependenței dintre natură și societate, în scopul explicării diversității și dinamicii spațiului geografic
XII.CS3.1	Explicarea cauzelor naturale sau antropice care determină dinamica unui fenomen geografic, utilizând metode și instrumente specifice geografiei, în scopul înțelegerii diversității realității geografice
XII.CS3.2	Interpretarea informațiilor geografice în vederea explicării dinamicii fenomenelor geografice la scară europeană

Cod CS	Competențe specifice de evaluat
XII.CS3.3	Compararea sistemelor spațio-temporale în funcție de structura și dinamica lor, în vederea evidențierii diversității spațiilor geografice europene
XII.CS3.4	Argumentarea consecințelor fenomenelor naturale și socio-economice asupra mediului și societății

CG4 - Realizarea de conexiuni spațio-temporale atât între fenomenele geografice, cât și cu alte domenii de cunoaștere, în scopul explicării problemelor lumii contemporane și susținerii dezvoltării durabile

Cod CS	Competențe specifice de evaluat
IX.CS4.1	Prezentarea unor fenomene naturale sau antropice, utilizând metode și instrumente specifice geografiei și altor domenii de cunoaștere, pentru înțelegerea problemelor lumii contemporane.
IX.CS4.2	Aplicarea metodelor și instrumentelor specifice geografiei și altor științe pentru studierea impactului activităților umane asupra mediului
IX.CS4.3	Relaționarea spațio-temporală a unor elemente naturale cu elemente economice și sociale, la nivel regional sau global, în scopul descrierii problemelor lumii contemporane
IX.CS4.4	Analizarea evoluției și distribuției spațio-temporale a unor fenomene geografice, în scopul explicării problemelor lumii contemporane
IX.CS4.5	Explicarea relațiilor dintre fenomenele geografice prin utilizarea datelor statistice și a reprezentărilor grafice și cartografice
X.CS4.1	Caracterizarea unor fenomene naturale sau antropice utilizând metode și instrumente specifice geografiei și altor domenii de cunoaștere, pentru înțelegerea problemelor lumii contemporane
X.CS4.2	Analizarea impactului activităților umane asupra mediului, utilizând elemente specifice geografiei și altor științe, pentru înțelegerea problemelor lumii contemporane
X.CS4.3	Relaționarea spațio-temporală a unor elemente naturale cu elemente economice și sociale, în scopul înțelegerii problemelor lumii contemporane
X.CS4.4	Explicarea evoluției și distribuției spațio-temporale a unor fenomene geografice, în scopul susținerii dezvoltării durabile
X.CS4.5	Explicarea relațiilor dintre fenomenele geografice prin compararea unor sisteme și structuri teritoriale sau prin utilizarea datelor statistice și a reprezentărilor grafice și cartografice
XI.CS4.1	Explicarea relațiilor dintre elemente, fenomene și procese geografice folosind noțiuni din matematică, științe și tehnologii (TIC/GIS), pentru înțelegerea problemelor lumii contemporane
XI.CS4.2	Explicarea impactului activităților umane asupra mediului, utilizând elemente specifice geografiei și altor științe, pentru înțelegerea problemelor lumii contemporane
XI.CS4.3	Compararea unor sisteme spațio-temporale, în scopul explicării unor probleme fundamentale ale lumii contemporane
XI.CS4.4	Argumentarea evoluției și distribuției spațio-temporale a unor fenomene geografice, în scopul implementării strategiilor naționale de dezvoltare durabilă
XI.CS4.5	Explicarea relațiilor dintre fenomenele geografice prin compararea unor sisteme și structuri teritoriale, utilizând date statistice, reprezentări grafice și cartografice sau rezolvarea de probleme.
XII.CS4.1	Argumentarea relațiilor dintre fenomenele geografice și fenomene din alte domenii de cunoaștere, utilizând noțiuni din matematică, științe și tehnologii (TIC/GIS)
XII.CS4.2	Argumentarea impactului activităților umane asupra mediului, utilizând elemente specifice geografiei și altor științe, pentru înțelegerea problemelor lumii contemporane

Cod CS	Competențe specifice de evaluat
XII.CS4.3	Compararea unor sisteme spațio-temporale, în scopul identificării de soluții la probleme fundamentale ale lumii contemporane
XII.CS4.4	Argumentarea evoluției și distribuției spațio-temporale a unor fenomene geografice, în scopul implementării strategiilor europene de dezvoltare durabilă
XII.CS4.5	Explicarea relațiilor dintre fenomenele geografice prin compararea unor sisteme și structuri teritoriale, utilizând date statistice, reprezentări grafice și cartografice sau rezolvarea de probleme

CG5 - Elaborarea unor demersuri investigative privind relațiile dintre societate și mediul înconjurător, din perspectiva sustenabilității și a protecției acestuia

Cod CS	Competențe specifice de evaluat
X.CS5.2	Interpretarea relațiilor dintre dinamica populației și utilizarea resurselor naturale, prin raportare la principiile dezvoltării sustenabile
X.CS5.3	Compararea datelor statistice și a informațiilor din surse variate pentru a evidenția impactul activității societății umane asupra mediului
XI.CS5.1	Analizarea relațiilor dintre componentele mediului natural și activitatea umană, în scopul înțelegerii influenței poziției geografice și a condițiilor naturale asupra dezvoltării economice a României
XI.CS5.2	Argumentarea relației dintre diversitatea fizico-geografică a României și activitățile umane, din perspectiva echilibrului ecologic
XI.CS5.3	Analizarea unor date statistice și informații geografice provenite din surse diferite, în scopul formulării unor explicații coerente privind dinamica spațiului geografic românesc
XII.CS5.1	Argumentarea relațiilor dintre factorii naturali și socio-economici, în scopul înțelegerii influenței lor asupra echilibrului dintre societate și mediul înconjurător în Europa

DOMENII DE CONȚINUT ȘI CONȚINUTURI

Conținuturile evaluate sunt organizate pe **domenii de conținut** și sunt prezentate cumulativ pentru ciclul liceal, în acord cu programele școlare în vigoare:

Domenii de conținut	Conținuturi
1. Geografia – știința spațiului terestru	• Reprezentarea spațiului geografic. Utilizarea reprezentărilor cartografice.
2. Mediile naturale ale Terrei	• Mediile naturale terestre • *Degradarea mediului*
3. Probleme de geografie politică și geopolitică în lumea contemporană	• Organizarea politică a lumii contemporane - state și teritorii dependente. Harta politică a lumii
4. Populația Terrei	• Repartiția geografică a populației pe Terra - cauze și consecințe
5. Dezvoltarea economică a lumii contemporane	• *Regiuni turistice pe Glob*
6. Poziția geografică a României	• România - elemente definitorii ale localizării în spațiul european și mondial

Domenii de conținut	Conținuturi
7. Diversitatea fizico-geografică a României	• Cadrul geologic al României și etapele principale ale evoluției reliefului. Roci și resurse minerale • Unități majore de relief - suport al vieții și activităților umane • Hazarduri geomorfologice în România • Clima României - factorii genetici și particularitățile climatice regionale • Hidrografia României. Râuri și lacuri - resurse de apă și managementul acestora • Dunărea - Marea Neagră axă economică de importanță europeană • Vegetația, fauna și solurile - repartiția geografică • *Medii naturale - premise ale dezvoltării sustenabile*
8. Populația și așezările umane	• Populația României. Dinamică și structuri demografice. Diferențieri regionale în distribuția spațială a populației • Migrația internă și internațională • Așezări rurale și urbane - tipuri, distribuție, funcții
9. Economia României și perspective de dezvoltare durabilă	• Resursele agricole ale României. Potențial și sustenabilitate • Industria României. Structură și regionalizare • Infrastructura de transport și impactul asupra dezvoltării economice • Turismul - tipuri și regiuni turistice reprezentative
10. Delimitări geografice – Europa, România și Uniunea Europeană	• Formarea și evoluția Uniunii Europene • *România în Uniunea Europeană*
11. Potențialul natural al Europei	• Unități majore de relief ale Europei - caracteristici generale • Elemente biopedoclimatice diversitate și particularități regionale • Rețeaua hidrografică și importanța sa economică
12. Diversitatea populației și așezări umane în Europa	• Populația Europei - repartiție spațială, dinamică și structuri demografice • Migrații interne și internaționale - integrare socio-economică • Așezări urbane - caracteristici. Rețele urbane majore
13. Regiuni și state ale Europei	• Harta politică a Europei • Statele vecine României • State ale Europei - diversitate geografică: Germania, Italia, Grecia, Islanda, Elveția • Alte *state ale Europei - diversitate geografică: Franța, Spania, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, Austria*

Anexa 9.2. Programa de examen pentru disciplina *Geografie* – GEO_P2 (TC+CS)

Nr. crt.	Cod programă de examen (BAC)	Proba	Raportare (TC / TC+CS / CS)	Filiera	Profilul	Specializarea/Domeniul/ Calificările profesionale
2.	GEO_P2	E – a doua probă	TC+CS CS: clasele IX–X	Teoretică	Umanist	Specializarea filologie

GEO_P2 (TC+CS)

- ***Proba E – a doua probă (probă scrisă, specifică profilului/specializării)***
- ***Filiera teoretică, profilul umanist, specializarea filologie***

PREAMBUL

Programa de examen pentru disciplina *Geografie* fundamentează elaborarea variantelor de subiecte și a baremelor de evaluare și de notare pentru **proba E – a doua probă** din cadrul examenului național de bacalaureat 2030. Prezenta programă precizează **competențele de evaluat**, **domeniile de conținut** și **conținuturile** vizate de evaluarea specifică acestui examen.

Programa de examen derivă din **programele școlare în vigoare pentru învățământul liceal**, aprobate prin **Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 6930/2025**. Evaluarea vizează competențele specifice care contribuie la formarea/dezvoltarea competențelor generale pe parcursul întregului ciclu liceal, prin raportare la profilul de formare al absolventului.

Obiectivul evaluării prin proba de examen la această disciplină este de a constata măsura în care candidatul demonstrează capacitatea de analiză, explicare, argumentare a elementelor, proceselor și fenomenelor geografice, în situații de complexitate corespunzătoare raportării la TC+CS și tipului de probă.

Prin susținerea probei de examen la disciplina *Geografie*, candidatul este pus în situația de a face dovada următoarelor **competențe generale (CG)**, dobândite pe parcursul învățământului liceal (clasele a IX-a – a XII-a):

CG1	Analizarea realității geografice utilizând terminologia specifică, concepte, mijloace, limbaje și abordări variate în scopul dezvoltării gândirii sistemice și comunicării științifice
CG2	Utilizarea integrată a informațiilor, metodelor și instrumentelor geografice, pentru explicarea complexității mediului
CG3	Explicarea unor fenomene ale realității cotidiene din perspectiva diversității și dinamicii spațiului geografic
CG4	Realizarea de conexiuni spațio-temporale atât între fenomenele geografice, cât și cu alte domenii de cunoaștere, în scopul explicării problemelor lumii contemporane și susținerii dezvoltării durabile
CG5	Elaborarea unor demersuri investigative privind relațiile dintre societate și mediul înconjurător, din perspectiva sustenabilității și a protecției acestuia

Prin variantele de subiecte elaborate pentru examenul național de bacalaureat se evaluează competențele și conținuturile din prezenta programă, iar baremele de evaluare și de notare prevăd acordarea punctajelor pentru **orice modalitate corectă de rezolvare** a cerințelor.

COMPETENȚE DE EVALUAT

Fiecărei competențe generale îi sunt asociate **competențele specifice (CS)** care pot fi evaluate prin examen, selectate din programele școlare în vigoare și prezentate cumulativ pentru ciclul liceal:

CG1 - Analizarea realității geografice utilizând terminologia specifică, concepte, mijloace, limbaje și abordări variate în scopul dezvoltării gândirii sistemice și comunicării științifice

Cod CS	Competențe specifice de evaluat
IX.CS1.1	Prezentarea realității geografice, utilizând terminologia specifică în scopul dezvoltării capacității de comunicare geografică
IX.CS1.2	Descrierea relațiilor dintre elemente geografice valorificând concepte și limbaje specifice în scopul identificării specificului realității geografice
IX.CS1.3	Explicarea unor fenomene geografice prin utilizarea terminologiei specifice în scopul dezvoltării abilităților de analiză geografică
X.CS1.1	Descrierea realității geografice, utilizând mijloace și abordări variate, în scopul înțelegerii relațiilor de interdependență între componentele analizate
X.CS1.2	Explicarea realității geografice utilizând terminologia specifică și valorificând achiziții dobândite din medii de învățare diferite, în scopul dezvoltării unui raționament geografic
X.CS1.3	Analizarea relațiilor de interdependență dintre elemente geografice utilizând concepte și mijloace specifice, în scopul dezvoltării abilităților de interpretare și sinteză
XI.CS1.1	Analizarea comparativă a realității geografice, pe baza unui algoritm dat, utilizând concepte, mijloace și limbaje variate, în scopul înțelegerii diversității din realitatea geografică
XII.CS1.1	Interpretarea realității geografice utilizând concepte specifice și elemente STEM, în scopul dezvoltării gândirii sistemice
XII.CS1.3	Argumentarea unui demers explicativ cu referire la realitatea geografică, prin corelare cu alte științe, în scopul dezvoltării abilităților de evaluare și comunicare științifică

CG2 - Utilizarea integrată a informațiilor, metodelor și instrumentelor geografice, pentru explicarea complexității mediului

Cod CS	Competențe specifice de evaluat
IX.CS2.1	Selectarea informațiilor relevante despre elementele și procesele majore din cadrul geosferelor utilizând surse diferite, pentru a conștientiza dinamica mediul geografic
IX.CS2.2	Utilizarea informațiilor geografice obținute din surse variate pentru înțelegerea problemelor din realitatea cotidiană
IX.CS2.3	Explicarea proceselor naturale pe baza informațiilor obținute din surse variate pentru a stabili relații de cauzalitate în mediul geografic
X.CS2.1	Identificarea informațiilor relevante pentru înțelegerea distribuției spațiale a populației, a așezărilor umane și a activităților economice
X.CS2.2	Interpretarea informațiilor geografice obținute din surse variate pentru analizarea critică a evoluției proceselor și fenomenelor specifice geografiei umane
X.CS2.3	Utilizarea informațiilor statistice obținute din surse variate pentru a identifica relații de cauzalitate între componentele naturale și antropice
XI.CS2.1	Identificarea informațiilor și elementelor geografice pe suporturi cartografice și grafice pentru a facilita analizarea spațiului românesc

Cod CS	Competențe specifice de evaluat
XI.CS2.2	Utilizarea informațiilor din surse variate pentru studierea teritoriului național cu scopul de a fundamenta atitudini responsabile
XI.CS2.3	Analizarea informațiilor din surse variate pentru stabilirea relațiilor de cauzalitate, cu scopul de a dezvolta capacitatea de argumentare
XI.CS2.4	Alegerea unor metode și instrumente pentru realizarea de investigații simple asupra unor probleme actuale ale spațiului geografic românesc
XII.CS2.1	Identificarea informațiilor și elementelor geografice pe suporturi cartografice/grafice pentru a facilita analiza spațiului european
XII.CS2.2	Aplicarea unor metode și instrumente pentru valorificarea informațiilor cu scopul de a analiza relațiile spațio-temporale europene

CG3 - Explicarea unor fenomene ale realității cotidiene din perspectiva diversității și dinamicii spațiului geografic

Cod CS	Competențe specifice de evaluat
IX.CS3.1	Identificarea unor fenomene naturale, utilizând metode și instrumente specifice geografiei, având ca scop înțelegerea diversității spațiului geografic
IX.CS3.2	Localizarea unor fenomene naturale actuale, având ca scop studierea impactului acestora asupra spațiului geografic local/regional/global
IX.CS3.3	Explicarea unor fenomene geografice din perspectiva diversității și dinamicii spațiului geografic, pentru a evidenția particularitățile teritoriale
IX.CS3.4	Analizarea interacțiunii fenomenelor naturale asupra spațiului geografic, pentru studierea impactului asupra mediului
X.CS3.1	Prezentarea unor fenomene naturale sau antropice, utilizând metode și instrumente specifice geografiei, cu scopul înțelegerii dinamicii spațiului geografic
X.CS3.2	Caracterizarea unor fenomene naturale sau antropice, pentru evidențierea relațiilor geografice contemporane
X.CS3.3	Clasificarea fenomenelor geografice, după criterii date, pentru a evidenția specificul spațiilor geografice
X.CS3.4	Corelarea aspectelor naturale și socio-economice, în scopul explicării modului de organizare și funcționare a spațiului geografic în contexte diferite
XI.CS3.1	Clasificarea unor fenomene naturale sau antropice, pe baza unui algoritm, în scopul înțelegerii conexiunilor dintre acestea.
XI.CS3.2	Explicarea rolului elementelor cadrului natural în configurarea spațiului geografic, cu scopul evidențierii complexității mediului
XI.CS3.3	Ilustrarea unor sisteme spațio-temporale, pentru a evidenția diversitatea spațiilor geografice
XI.CS3.4	Analizarea fenomenelor geografice contemporane din perspectiva interdependenței dintre natură și societate, în scopul explicării diversității și dinamicii spațiului geografic
XII.CS3.1	Explicarea cauzelor naturale sau antropice care determină dinamica unui fenomen geografic, utilizând metode și instrumente specifice geografiei, în scopul înțelegerii diversității realității geografice
XII.CS3.2	Interpretarea informațiilor geografice în vederea explicării dinamicii fenomenelor geografice la scară europeană

Cod CS	Competențe specifice de evaluat
XII.CS3.3	Compararea sistemelor spațio-temporale în funcție de structura și dinamica lor, în vederea evidențierii diversității spațiilor geografice europene
XII.CS3.4	Argumentarea consecințelor fenomenelor naturale și socio-economice asupra mediului și societății

CG4 - Realizarea de conexiuni spațio-temporale atât între fenomenele geografice, cât și cu alte domenii de cunoaștere, în scopul explicării problemelor lumii contemporane și susținerii dezvoltării durabile

Cod CS	Competențe specifice de evaluat
IX.CS4.1	Prezentarea unor fenomene naturale sau antropice, utilizând metode și instrumente specifice geografiei și altor domenii de cunoaștere, pentru înțelegerea problemelor lumii contemporane.
IX.CS4.2	Aplicarea metodelor și instrumentelor specifice geografiei și altor științe pentru studierea impactului activităților umane asupra mediului
IX.CS4.3	Relaționarea spațio-temporală a unor elemente naturale cu elemente economice și sociale, la nivel regional sau global, în scopul descrierii problemelor lumii contemporane
IX.CS4.4	Analizarea evoluției și distribuției spațio-temporale a unor fenomene geografice, în scopul explicării problemelor lumii contemporane
IX.CS4.5	Explicarea relațiilor dintre fenomenele geografice prin utilizarea datelor statistice și a reprezentărilor grafice și cartografice
X.CS4.1	Caracterizarea unor fenomene naturale sau antropice utilizând metode și instrumente specifice geografiei și altor domenii de cunoaștere, pentru înțelegerea problemelor lumii contemporane
X.CS4.2	Analizarea impactului activităților umane asupra mediului, utilizând elemente specifice geografiei și altor științe, pentru înțelegerea problemelor lumii contemporane
X.CS4.3	Relaționarea spațio-temporală a unor elemente naturale cu elemente economice și sociale, în scopul înțelegerii problemelor lumii contemporane
X.CS4.4	Explicarea evoluției și distribuției spațio-temporale a unor fenomene geografice, în scopul susținerii dezvoltării durabile
X.CS4.5	Explicarea relațiilor dintre fenomenele geografice prin compararea unor sisteme și structuri teritoriale sau prin utilizarea datelor statistice și a reprezentărilor grafice și cartografice
XI.CS4.1	Explicarea relațiilor dintre elemente, fenomene și procese geografice folosind noțiuni din matematică, științe și tehnologii (TIC/GIS), pentru înțelegerea problemelor lumii contemporane
XI.CS4.2	Explicarea impactului activităților umane asupra mediului, utilizând elemente specifice geografiei și altor științe, pentru înțelegerea problemelor lumii contemporane
XI.CS4.3	Compararea unor sisteme spațio-temporale, în scopul explicării unor probleme fundamentale ale lumii contemporane
XI.CS4.4	Argumentarea evoluției și distribuției spațio-temporale a unor fenomene geografice, în scopul implementării strategiilor naționale de dezvoltare durabilă
XI.CS4.5	Explicarea relațiilor dintre fenomenele geografice prin compararea unor sisteme și structuri teritoriale, utilizând date statistice, reprezentări grafice și cartografice sau rezolvarea de probleme.
XII.CS4.1	Argumentarea relațiilor dintre fenomenele geografice și fenomene din alte domenii de cunoaștere, utilizând noțiuni din matematică, științe și tehnologii (TIC/GIS)
XII.CS4.2	Argumentarea impactului activităților umane asupra mediului, utilizând elemente specifice geografiei și altor științe, pentru înțelegerea problemelor lumii contemporane

Cod CS	Competențe specifice de evaluat
XII.CS4.3	Compararea unor sisteme spațio-temporale, în scopul identificării de soluții la probleme fundamentale ale lumii contemporane
XII.CS4.4	Argumentarea evoluției și distribuției spațio-temporale a unor fenomene geografice, în scopul implementării strategiilor europene de dezvoltare durabilă
XII.CS4.5	Explicarea relațiilor dintre fenomenele geografice prin compararea unor sisteme și structuri teritoriale, utilizând date statistice, reprezentări grafice și cartografice sau rezolvarea de probleme

CG5 - Elaborarea unor demersuri investigative privind relațiile dintre societate și mediul înconjurător, din perspectiva sustenabilității și a protecției acestuia

Cod CS	Competențe specifice de evaluat
X.CS5.2	Interpretarea relațiilor dintre dinamica populației și utilizarea resurselor naturale, prin raportare la principiile dezvoltării sustenabile
X.CS5.3	Compararea datelor statistice și a informațiilor din surse variate pentru a evidenția impactul activității societății umane asupra mediului
XI.CS5.1	Analizarea relațiilor dintre componentele mediului natural și activitatea umană, în scopul înțelegerii influenței poziției geografice și a condițiilor naturale asupra dezvoltării economice a României
XI.CS5.2	Argumentarea relației dintre diversitatea fizico-geografică a României și activitățile umane, din perspectiva echilibrului ecologic
XI.CS5.3	Analizarea unor date statistice și informații geografice provenite din surse diferite, în scopul formulării unor explicații coerente privind dinamica spațiului geografic românesc
XII.CS5.1	Argumentarea relațiilor dintre factorii naturali și socio-economici, în scopul înțelegerii influenței lor asupra echilibrului dintre societate și mediul înconjurător în Europa

DOMENII DE CONȚINUT ȘI CONȚINUTURI

Conținuturile evaluate sunt organizate pe **domenii de conținut** și sunt prezentate cumulativ pentru ciclul liceal, în acord cu programele școlare în vigoare:

Domenii de conținut	Conținuturi
1. Geografia – știința spațiului terestru	• Reprezentarea spațiului geografic. Utilizarea reprezentărilor cartografice.
2. Mediile naturale ale Terrei	• Mediile naturale terestre • *Degradarea mediului*
3. Probleme de geografie politică și geopolitică în lumea contemporană	• Organizarea politică a lumii contemporane - state și teritorii dependente. Harta politică a lumii
4. Populația Terrei	• Repartiția geografică a populației pe Terra - cauze și consecințe
5. Dezvoltarea economică a lumii contemporane	• *Regiuni turistice pe Glob*
6. Poziția geografică a României	• România - elemente definitorii ale localizării în spațiul european și mondial
	• Cadrul geologic al României și etapele principale ale evoluției reliefului. Roci și resurse minerale • Unități majore de relief - suport al vieții și activităților umane • Clima României - factorii genetici și particularitățile climatice

Domenii de conținut	Conținuturi
7. Diversitatea fizico-geografică a României	regionale • Hidrografia României. Râuri și lacuri - resurse de apă și managementul acestora • Dunărea - Marea Neagră axă economică de importanță europeană • Vegetația, fauna și solurile - repartiția geografică
8. Populația și așezările umane	• Populația României. Dinamică și structuri demografice. Diferențieri regionale în distribuția spațială a populației • Migrația internă și internațională • Așezări rurale și urbane - tipuri, distribuție, funcții
9. Economia României și perspective de dezvoltare durabilă	• Resursele agricole ale României. Potențial și sustenabilitate • Industria României. Structură și regionalizare • Infrastructura de transport și impactul asupra dezvoltării economice • Turismul - tipuri și regiuni turistice reprezentative
10. Delimitări geografice – Europa, România și Uniunea Europeană	• Formarea și evoluția Uniunii Europene
11. Potențialul natural al Europei	• Unități majore de relief ale Europei - caracteristici generale • Elemente biopedoclimatice diversitate și particularități regionale • Rețeaua hidrografică și importanța sa economică
12. Diversitatea populației și așezări umane în Europa	• Populația Europei - repartiție spațială, dinamică și structuri demografice • Migrații interne și internaționale - integrare socio-economică • Așezări urbane - caracteristici. Rețele urbane majore
13. Regiuni și state ale Europei	• Harta politică a Europei • Statele vecine României • State ale Europei - diversitate geografică: Germania, Italia, Grecia, Islanda, Elveția

Anexa 9.3. Programa de examen pentru disciplina *Geografie* – GEO_P3 (TC)

Nr. crt.	Cod programă de examen (BAC)	Proba	Raportare (TC / TC+CS / CS)	Filiera	Profilul	Specializarea/Domeniul/ Calificările profesionale
3.	GEO_P3	E – a doua probă	TC	Vocațională	Artistic	Specializarea muzică, toate secțiile și subsecțiile Specializarea conservare-restaurare bunuri culturale Specializarea arte vizuale Specializarea coregrafie, toate secțiile Specializarea arta actorului
		F	TC	Teoretică Tehnologică Vocațională	**Real** **Toate** profilurile filierei tehnologice; **Toate** profilurile filierei vocaționale;	**Teoretică/Real:** Matematică-informatică; Științe ale naturii **Tehnologică:** toate domeniile și toate calificările profesionale. **Vocațională:** toate specializările, cu respectarea complementarității față de disciplinele alese la proba E

GEO_P3 (TC)

- *Proba E – a doua probă (probă scrisă, specifică profilului/specializării)*
- *Filiera vocațională, profilul artistic, Specializarea muzică, toate secțiile și subsecțiile, Specializarea conservare-restaurare bunuri culturale, Specializarea arte vizuale, Specializarea coregrafie, toate secțiile, Specializarea arta actorului*

- *Proba F – probă scrisă vizând competențe de bază (TC)*
- *Filiera teoretică, profilul real – specializările Matematică-informatică și Științe ale naturii, filiera tehnologică – toate profilurile și toate calificările profesionale, filiera vocațională - toate profilurile și specializările, cu respectarea complementarității față de disciplinele alese la proba E*

PREAMBUL

Programa de examen pentru disciplina *Geografie* fundamentează elaborarea variantelor de subiecte și a baremelor de evaluare și de notare pentru **proba E –a doua probă și proba F** din cadrul examenului național de bacalaureat 2030. Prezenta programă precizează **competențele de evaluat**, **domeniile de conținut** și **conținuturile** vizate de evaluarea specifică acestui examen.

Programa de examen derivă din **programele școlare în vigoare pentru învățământul liceal**, aprobate prin **Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 6930/2025**. Evaluarea vizează competențele specifice care contribuie la formarea/dezvoltarea competențelor generale pe parcursul întregului ciclu liceal, prin raportare la profilul de formare al absolventului.

Obiectivul evaluării prin proba de examen la această disciplină este de a constata măsura în care candidatul demonstrează capacitatea de analiză, explicare, argumentare a elementelor, proceselor și fenomenelor geografice, în situații de complexitate corespunzătoare raportării la TC și tipului de probă.

Prin susținerea probei de examen la disciplina *Geografie*, candidatul este pus în situația de a face dovada următoarelor **competențe generale (CG)**, dobândite pe parcursul învățământului liceal (clasele a IX-a – a XII-a):

CG1	Analizarea realității geografice utilizând terminologia specifică, concepte, mijloace, limbaje și abordări variate în scopul dezvoltării gândirii sistemice și comunicării științifice
CG2	Utilizarea integrată a informațiilor, metodelor și instrumentelor geografice, pentru explicarea complexității mediului
CG3	Explicarea unor fenomene ale realității cotidiene din perspectiva diversității și dinamicii spațiului geografic
CG4	Realizarea de conexiuni spațio-temporale atât între fenomenele geografice, cât și cu alte domenii de cunoaștere, în scopul explicării problemelor lumii contemporane și susținerii dezvoltării durabile
CG5	Elaborarea unor demersuri investigative privind relațiile dintre societate și mediul înconjurător, din perspectiva sustenabilității și a protecției acestuia

Prin variantele de subiecte elaborate pentru examenul național de bacalaureat se evaluează competențele și conținuturile din prezenta programă, iar baremele de evaluare și de notare prevăd acordarea punctajelor pentru **orice modalitate corectă de rezolvare** a cerințelor.

COMPETENȚE DE EVALUAT

Fiecărei competențe generale îi sunt asociate **competențele specifice (CS)** care pot fi evaluate prin examen, selectate din programele școlare în vigoare și prezentate cumulativ pentru ciclul liceal:

CG1 - Analizarea realității geografice utilizând terminologia specifică, concepte, mijloace, limbaje și abordări variate în scopul dezvoltării gândirii sistemice și comunicării științifice

Cod CS	Competențe specifice de evaluat
IX.CS1.1	Prezentarea realității geografice, utilizând terminologia specifică în scopul dezvoltării capacității de comunicare geografică
IX.CS1.2	Descrierea relațiilor dintre elemente geografice valorificând concepte și limbaje specifice în scopul identificării specificului realității geografice
IX.CS1.3	Explicarea unor fenomene geografice prin utilizarea terminologiei specifice în scopul dezvoltării abilităților de analiză geografică
X.CS1.1	Descrierea realității geografice, utilizând mijloace și abordări variate, în scopul înțelegerii relațiilor de interdependență între componentele analizate
X.CS1.2	Explicarea realității geografice utilizând terminologia specifică și valorificând achiziții dobândite din medii de învățare diferite, în scopul dezvoltării unui raționament geografic
X.CS1.3	Analizarea relațiilor de interdependență dintre elemente geografice utilizând concepte și mijloace specifice, în scopul dezvoltării abilităților de interpretare și sinteză
XI.CS1.1	Analizarea comparativă a realității geografice, pe baza unui algoritm dat, utilizând concepte, mijloace și limbaje variate, în scopul înțelegerii diversității din realitatea geografică
XII.CS1.1	Interpretarea realității geografice utilizând concepte specifice și elemente STEM, în scopul dezvoltării gândirii sistemice
XII.CS1.3	Argumentarea unui demers explicativ cu referire la realitatea geografică, prin corelare cu alte științe, în scopul dezvoltării abilităților de evaluare și comunicare științifică

CG2 - Utilizarea integrată a informațiilor, metodelor și instrumentelor geografice, pentru explicarea complexității mediului

Cod CS	Competențe specifice de evaluat
IX.CS2.1	Selectarea informațiilor relevante despre elementele și procesele majore din cadrul geosferelor utilizând surse diferite, pentru a conștientiza dinamica mediul geografic
IX.CS2.2	Utilizarea informațiilor geografice obținute din surse variate pentru înțelegerea problemelor din realitatea cotidiană
IX.CS2.3	Explicarea proceselor naturale pe baza informațiilor obținute din surse variate pentru a stabili relații de cauzalitate în mediul geografic
X.CS2.1	Identificarea informațiilor relevante pentru înțelegerea distribuției spațiale a populației, a așezărilor umane și a activităților economice
X.CS2.2	Interpretarea informațiilor geografice obținute din surse variate pentru analizarea critică a evoluției proceselor și fenomenelor specifice geografiei umane
X.CS2.3	Utilizarea informațiilor statistice obținute din surse variate pentru a identifica relații de cauzalitate între componentele naturale și antropice
XI.CS2.1	Identificarea informațiilor și elementelor geografice pe suporturi cartografice și grafice pentru a facilita analizarea spațiului românesc
XI.CS2.2	Utilizarea informațiilor din surse variate pentru studierea teritoriului național cu scopul de a fundamenta atitudini responsabile
XI.CS2.3	Analizarea informațiilor din surse variate pentru stabilirea relațiilor de cauzalitate, cu scopul de a dezvolta capacitatea de argumentare
XI.CS2.4	Alegerea unor metode și instrumente pentru realizarea de investigații simple asupra unor probleme actuale ale spațiului geografic românesc
XII.CS2.1	Identificarea informațiilor și elementelor geografice pe suporturi cartografice/grafice pentru a facilita analiza spațiului european
XII.CS2.2	Aplicarea unor metode și instrumente pentru valorificarea informațiilor cu scopul de a analiza relațiile spațio-temporale europene

CG3 - Explicarea unor fenomene ale realității cotidiene din perspectiva diversității și dinamicii spațiului geografic

Cod CS	Competențe specifice de evaluat
IX.CS3.1	Identificarea unor fenomene naturale, utilizând metode și instrumente specifice geografiei, având ca scop înțelegerea diversității spațiului geografic
IX.CS3.2	Localizarea unor fenomene naturale actuale, având ca scop studierea impactului acestora asupra spațiului geografic local/regional/global
IX.CS3.3	Explicarea unor fenomene geografice din perspectiva diversității și dinamicii spațiului geografic, pentru a evidenția particularitățile teritoriale
IX.CS3.4	Analizarea interacțiunii fenomenelor naturale asupra spațiului geografic, pentru studierea impactului asupra mediului
X.CS3.1	Prezentarea unor fenomene naturale sau antropice, utilizând metode și instrumente specifice geografiei, cu scopul înțelegerii dinamicii spațiului geografic
X.CS3.2	Caracterizarea unor fenomene naturale sau antropice, pentru evidențierea relațiilor geografice contemporane

Cod CS	Competențe specifice de evaluat
X.CS3.3	Clasificarea fenomenelor geografice, după criterii date, pentru a evidenția specificul spațiilor geografice
X.CS3.4	Corelarea aspectelor naturale și socio-economice, în scopul explicării modului de organizare și funcționare a spațiului geografic în contexte diferite
XI.CS3.1	Clasificarea unor fenomene naturale sau antropice, pe baza unui algoritm, în scopul înțelegerii conexiunilor dintre acestea.
XI.CS3.2	Explicarea rolului elementelor cadrului natural în configurarea spațiului geografic, cu scopul evidențierii complexității mediului
XI.CS3.3	Ilustrarea unor sisteme spațio-temporale, pentru a evidenția diversitatea spațiilor geografice
XI.CS3.4	Analizarea fenomenelor geografice contemporane din perspectiva interdependenței dintre natură și societate, în scopul explicării diversității și dinamicii spațiului geografic
XII.CS3.1	Explicarea cauzelor naturale sau antropice care determină dinamica unui fenomen geografic, utilizând metode și instrumente specifice geografiei, în scopul înțelegerii diversității realității geografice
XII.CS3.2	Interpretarea informațiilor geografice în vederea explicării dinamicii fenomenelor geografice la scară europeană
XII.CS3.3	Compararea sistemelor spațio-temporale în funcție de structura și dinamica lor, în vederea evidențierii diversității spațiilor geografice europene
XII.CS3.4	Argumentarea consecințelor fenomenelor naturale și socio-economice asupra mediului și societății

CG4 - Realizarea de conexiuni spațio-temporale atât între fenomenele geografice, cât și cu alte domenii de cunoaștere, în scopul explicării problemelor lumii contemporane și susținerii dezvoltării durabile

Cod CS	Competențe specifice de evaluat
IX.CS4.1	Prezentarea unor fenomene naturale sau antropice, utilizând metode și instrumente specifice geografiei și altor domenii de cunoaștere, pentru înțelegerea problemelor lumii contemporane.
IX.CS4.2	Aplicarea metodelor și instrumentelor specifice geografiei și altor științe pentru studierea impactului activităților umane asupra mediului
IX.CS4.3	Relaționarea spațio-temporală a unor elemente naturale cu elemente economice și sociale, la nivel regional sau global, în scopul descrierii problemelor lumii contemporane
IX.CS4.4	Analizarea evoluției și distribuției spațio-temporale a unor fenomene geografice, în scopul explicării problemelor lumii contemporane
IX.CS4.5	Explicarea relațiilor dintre fenomenele geografice prin utilizarea datelor statistice și a reprezentărilor grafice și cartografice
X.CS4.1	Caracterizarea unor fenomene naturale sau antropice utilizând metode și instrumente specifice geografiei și altor domenii de cunoaștere, pentru înțelegerea problemelor lumii contemporane
X.CS4.2	Analizarea impactului activităților umane asupra mediului, utilizând elemente specifice geografiei și altor științe, pentru înțelegerea problemelor lumii contemporane
X.CS4.3	Relaționarea spațio-temporală a unor elemente naturale cu elemente economice și sociale, în scopul înțelegerii problemelor lumii contemporane
X.CS4.4	Explicarea evoluției și distribuției spațio-temporale a unor fenomene geografice, în scopul susținerii dezvoltării durabile

Cod CS	Competențe specifice de evaluat
X.CS4.5	Explicarea relațiilor dintre fenomenele geografice prin compararea unor sisteme și structuri teritoriale sau prin utilizarea datelor statistice și a reprezentărilor grafice și cartografice
XI.CS4.1	Explicarea relațiilor dintre elemente, fenomene și procese geografice folosind noțiuni din matematică, științe și tehnologii (TIC/GIS), pentru înțelegerea problemelor lumii contemporane
XI.CS4.2	Explicarea impactului activităților umane asupra mediului, utilizând elemente specifice geografiei și altor științe, pentru înțelegerea problemelor lumii contemporane
XI.CS4.3	Compararea unor sisteme spațio-temporale, în scopul explicării unor probleme fundamentale ale lumii contemporane
XI.CS4.4	Argumentarea evoluției și distribuției spațio-temporale a unor fenomene geografice, în scopul implementării strategiilor naționale de dezvoltare durabilă
XI.CS4.5	Explicarea relațiilor dintre fenomenele geografice prin compararea unor sisteme și structuri teritoriale, utilizând date statistice, reprezentări grafice și cartografice sau rezolvarea de probleme.
XII.CS4.1	Argumentarea relațiilor dintre fenomenele geografice și fenomene din alte domenii de cunoaștere, utilizând noțiuni din matematică, științe și tehnologii (TIC/GIS)
XII.CS4.2	Argumentarea impactului activităților umane asupra mediului, utilizând elemente specifice geografiei și altor științe, pentru înțelegerea problemelor lumii contemporane
XII.CS4.3	Compararea unor sisteme spațio-temporale, în scopul identificării de soluții la probleme fundamentale ale lumii contemporane
XII.CS4.4	Argumentarea evoluției și distribuției spațio-temporale a unor fenomene geografice, în scopul implementării strategiilor europene de dezvoltare durabilă
XII.CS4.5	Explicarea relațiilor dintre fenomenele geografice prin compararea unor sisteme și structuri teritoriale, utilizând date statistice, reprezentări grafice și cartografice sau rezolvarea de probleme

CG5 - Elaborarea unor demersuri investigative privind relațiile dintre societate și mediul înconjurător, din perspectiva sustenabilității și a protecției acestuia

Cod CS	Competențe specifice de evaluat
X.CS5.2	Interpretarea relațiilor dintre dinamica populației și utilizarea resurselor naturale, prin raportare la principiile dezvoltării sustenabile
X.CS5.3	Compararea datelor statistice și a informațiilor din surse variate pentru a evidenția impactul activității societății umane asupra mediului
XI.CS5.1	Analizarea relațiilor dintre componentele mediului natural și activitatea umană, în scopul înțelegerii influenței poziției geografice și a condițiilor naturale asupra dezvoltării economice a României
XI.CS5.2	Argumentarea relației dintre diversitatea fizico-geografică a României și activitățile umane, din perspectiva echilibrului ecologic
XI.CS5.3	Analizarea unor date statistice și informații geografice provenite din surse diferite, în scopul formulării unor explicații coerente privind dinamica spațiului geografic românesc
XII.CS5.1	Argumentarea relațiilor dintre factorii naturali și socio-economici, în scopul înțelegerii influenței lor asupra echilibrului dintre societate și mediul înconjurător în Europa

DOMENII DE CONȚINUT ȘI CONȚINUTURI

Conținuturile evaluate sunt organizate pe **domenii de conținut** și sunt prezentate cumulativ pentru ciclul liceal, în acord cu programele școlare în vigoare:

Domenii de conținut	Conținuturi
1. Geografia – știința spațiului terestru	• Reprezentarea spațiului geografic. Utilizarea reprezentărilor cartografice.
2. Mediile naturale ale Terrei	• Mediile naturale terestre
3. Probleme de geografie politică și geopolitică în lumea contemporană	• Harta politică a lumii
4. Populația Terrei	• Repartiția geografică a populației pe Terra - cauze și consecințe
5. Poziția geografică a României	• România - elemente definitorii ale localizării în spațiul european și mondial
6. Diversitatea fizico-geografică a României	• Cadrul geologic al României și etapele principale ale evoluției reliefului. Roci și resurse minerale • Unități majore de relief - suport al vieții și activităților umane • Clima României - factorii genetici și particularitățile climatice regionale • Hidrografia României. Râuri și lacuri - resurse de apă și managementul acestora • Dunărea - Marea Neagră axă economică de importanță europeană • Vegetația, fauna și solurile - repartiția geografică
7. Populația și așezările umane	• Populația României. Dinamică și structuri demografice. Diferențieri regionale în distribuția spațială a populației • Migrația internă și internațională • Așezări rurale și urbane - tipuri, distribuție, funcții
8. Economia României și perspective de dezvoltare durabilă	• Resursele agricole ale României. Potențial și sustenabilitate • Industria României. Structură și regionalizare • Infrastructura de transport și impactul asupra dezvoltării economice • Turismul - tipuri și regiuni turistice reprezentative
9. Delimitări geografice – Europa, România și Uniunea Europeană	• Formarea și evoluția Uniunii Europene
10. Potențialul natural al Europei	• Unități majore de relief ale Europei - caracteristici generale • Elemente biopedoclimatice diversitate și particularități regionale • Rețeaua hidrografică și importanța sa economică
11. Diversitatea populației și așezări umane în Europa	• Populația Europei - repartiție spațială, dinamică și structuri demografice • Migrații interne și internaționale - integrare socio-economică • Așezări urbane - caracteristici. Rețele urbane majore
12. Regiuni și state ale Europei	• Harta politică a Europei • Statele vecine României • State ale Europei - diversitate geografică: Germania, Italia, Grecia, Islanda, Elveția